

A hazánk több helyein kövezetkő gyanánt használt gránitoporphyros dacit bőségére és használhatóságára nézve ugyancsak Koch Antal tanár adott, szerzett tapasztalatok alapján, feleletet. A kis-sebesi dacit — tapasztalata szerint — egyes repedékek mentében mállófélben van ugyan, de a kövezetkőül használható anyagban nincs hiány; az a bányában is, meg annak közvetlen környezetében is, a kellő válogatás mellett, bőven fejthető. Előadó bemutatott quarczszárványokat a dácitból, melyek egykori hevenyifolyó állapotára vallanak; bemutatott calcit mandolákat, melyek azt mutatják, hogy azon a helyen a dácit már mállásban van.

3) Dada y Jenő egyetemi m. tanár bemutatott continentális sósvízi Polythalamia vázakat. Az eddigi irodalmi adatok azt bizonyítják, hogy a Rhizopodák osztályának Polythalamia-csoportja a continentális vizekből teljesen hiányzik. Előadó egy dévai sóspocsolyából gyűjtött s borszeszben őrzött anyagban egy polythalamianak vázait találta, melyek kőbéllel kitöltve nincsenek, sárgásszínű chitines állományúak; felületükre nagyszámu, apró s különböző alaku kovalemezek tapadtak. Előadó ezen minden tekintetben érdekes leltre nézve nagyon valószínűnek tartja, hogy a Déván talált vázak egy jelenben is élő, ez ideig egyetlen continentális Polythalamianak a vázai. Határozott nyilatkozatát azonban további vizsgálataitól teszi függővé.

Földtani fölvételek Erdélyben. Erdély változatos földje szerkezetének tudományos kutatása és földtani térképen való föltüntetése a jelen nyár folytában nagyobb mérvben fog megtörténni, mint az előző évek bármelyikében. A m. kir. földtani intézet, melynek első sorban feladata hazánk földtani viszonyainak megállapítása. a jelen évben ismét egy osztályát küldi ki Dr. Hofmann Károly főgeológ vezérlete alatt a fölvételek eszközésére. Ezen osztályban működni fognak a m. kir. földtani intézet részéről még Dr. Pethő Gyula m. kir. geológ és mint önkéntes vállalkozó Dr. Koch Antal egyetemi tanár is. A földtani intézet tisztviselői a Királybágo és a Vlegyásza keleti tövében valamint Szelnok-Dobokamegyének északnyugoti részében fognak működni, Koch tanár ellenben Kolozsvár legközelebbi környezetét fogja fölvenni, főképen arra való tekintettel, hogy a részletes törzskari térkép (1 : 75,000,) 18 öv XXIX. rovat — lapját, melynek alsó részét foglalja el Kolozsvár határa, a jövő tél folytán geologiailag színezve a nagy közönség használatára már ki lehessen adni. Egy ilyen pontos, hű földtani térkép egy rég érzett hiányt fog pótolni, tekintve azon körülményt, hogy mind a művelt gazda, mind a föld ásványos anyagát földolgozó iparos, mind a föld szerkezetével tudományosan foglalkozó egyetemi hallgatók nagy száma, a föld művelésénél, az anyag megválogatásánál és tudományos kirándulásaiknál egy ilyen térképből a legnagyobb okulást és hasznot merithetik, kivált ha még elég beható magyarázó szöveg is van mellékelve hozzá.

De Erdély nehezebben bejárható déli és keleti határ havasaiban és azoknak Rómániába eső lejtőin is, melyeknek földtanáról vajmi keveset és bizonytalan tudunk eddigéle, hála Dr. Szabó József bpesti egyetemi tanár buzgó utánajárásának, működik hazai havasi geológjainak egy fáradhatlan és kitaró triász, hogy ezen félig-meddig terra incognitát a tudomány számára meghódítsák. Ezen

átnézetes földtani fölvételek, mint említém, Dr Szabó József egyetemi tanár indítására már a mult évben kezdetek meg s ezen évben fognak befejeztetni. Indítóul ezekhez szolgált, hogy a bolognai internacionális geolog congressuson (1881) határozatba ment Europa földtani térképének kiadása a legujabb adatok nyomán s a Magyarországra vonatkozó adatok beszerzésével Dr. Szabó József tanár lett megbizva. Dr. Szabó meggyőző előadásának sikerült a magyar keresk. ipar földmiv. valamint a vallás- közokt. miniszteriumot is ezen szép célhoz való hozzájárulásra megnyerni és az említett ismeretlen területek földtani megvizsgálására az anyagi segílyt is kieszközölni. Ennek következtében most Dr. Herbach Ferencz egyet. m. tanár és erd. muz. örsegéd, Inkei Béla birtokos és magán geolog, végre Dr. Primics György col. egyet. tanársegéd urak működnek fáradszhatlanul az említett szép feladatnak megoldásán s remélhető, hogy a jövő télen már megkapjuk az Erdély s Rómánia közt elnyuló Kárpátvonulat pontosabb átnézeteti térképét, mely Európa nagyszabásu geologiai térképébe illesztve, a mi kis hazánknek buzgó törekvéseit is fogja illusztrálni a népek és nemzetek tudományos concertjében.

Végül kiemelhetem még, hogy az erdélyi muzeum választmánya megbizta még Dr. Koch Antal egy. tanárt, mint az ásványföldtani osztály örét, az erdélyi ásványgyűjtemény gyarapítása érdekében az erdélyi Érczhegységben körutat tenni és részint gyűjtés, részint vásárlás útján lehetőleg jó képviseletet szerezni az erdélyi aranybányák ásványgazdagságáról; hogy így idővel ezeknek csoportos különgyűjteményeit ki lehessen állítani az egyetemes gyűjtemények mellett; mert egy ilyen speciális erdélyi ásványgyűjtemény beszerzése az, mely első sorban képezheti célját az erd. muzeum egyletnek, s a tud. világnak is leginkább fog elismerésével találkozni.

